

Møte torsdag den 14. desember 2006 kl. 18

President: S i g v a l d O p p e b ø e n H a n s e n

D a g s o r d e n (nr. 13):

1. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om tilbake-
trekning av deler av Ot.prp. nr. 2 (2006-2007) om lov
om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lo-
ver
(Innst. O. nr. 23 (2006-2007), jf. Ot.meld. nr. 1
(2006-2007))
2. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om
endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover
(Innst. O. nr. 26 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 2 (2006-
2007) unntatt Del I pkt. 2)
3. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om
endring i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven (til-
rettelegging for og oppfølging av sykmeldte mv.)
(Innst. O. nr. 29 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 6 (2006-
2007))
4. Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om
endring i utlendingsloven (EØS-utvidelsen med Bul-
garia og Romania)
(Innst. O. nr. 31 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 12 (2006-
2007))
5. Referat

S a k n r . 1

*Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om tilbake-
trekning av deler av Ot.prp. nr. 2 (2006-2007) om lov om
endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover*
(Innst. O. nr. 23 (2006-2007), jf. Ot.meld. nr. 1 (2006-
2007))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, sjå side 251)

S a k n r . 2

*Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om
endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover*
(Innst. O. nr. 26 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 2 (2006-2007)
unntatt Del I pkt. 2)

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, sjå side 251)

S a k n r . 3

*Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om
endring i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven (tilretteleg-
ging for og oppfølging av sykmeldte mv.)* (Innst. O. nr. 29
(2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 6 (2006-2007))

Presidenten: Etter ønske frå arbeids- og sosialkomi-
teen vil presidenten foreslå at taletida blir avgrensa til
5 minutt til kvar gruppe og 5 minutt til statsråden.

Vidare vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning
til replikkordskifte på inntil fem replikkar med svar etter
innlegg frå medlemmer av Regjeringa.

Vidare blir det foreslått at dei som måtte teikne seg på
talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil
3 minutt.

– Det er å sjå på som vedteke.

Karin Andersen (SV) [18:02:36] (ordfører for saken):
I noen jobber er kanskje snakketøyet viktigere enn fot-
arbeidet, og da går det an å gå på jobben sjøl om beina
ikke er helt gode, og det er litt av det denne saken dreier
seg om i dag.

Det dreier seg om lovendringer som en enstemmig ar-
beids- og sosialkomite tilrår Stortinget å vedta, som en
oppfølging av det arbeidet som har vært gjort i høst av det
partssammensatte utvalget som har vært ledet av statsmi-
nister Jens Stoltenberg.

Lovendringene som blir lagt fram nå, kom etter en pro-
sess som kanskje har vært vanskelig, men som har resul-
tert i en hel rekke tiltak og bevilgninger som både Regje-
ringen og komiteen er overbevist om kommer til å bidra
til å få ned det økende sykefraværet.

I Norge har vi en veldig høy yrkesdeltakelse. Det er
veldig mange i Norge som er i jobb. Men vi har også et
høyt og et økende sykefravær. Det har vært bekymrings-
fullt, ikke fordi folk ikke skal kunne være syke, men fordi
vi ser en tendens til at kravene blir høye, at kanskje mange
arbeidsplasser ikke greier å tilpasse seg slik at folk får ar-
beidsrelatert sykdom, men også at man ikke kan tilpasse
arbeidsplassen slik at man kan gå på jobben sjøl om man
har en skavank eller en sykdom. Derfor har IA-avtalen tatt
for seg dette. Den har virket i flere år. Den har hatt tre ho-
vedmål: å redusere sykefraværet, å inkludere flere i ar-
beidslivet og å få flere seniorer til å stå i arbeid. Det er vel
slik at det ikke har vært særlig god måloppnåelse på noen
av disse feltene. Derfor kom Regjeringen med et forslag i
det opprinnelige budsjettet. Etter de reaksjonene som kom
da, har man satt ned en arbeidsgruppe, og resultatet er da
en pakke der de statlige etatene har fått fornyete oppgaver
og forsterket ansvar, partene i arbeidslivet har fått nye vir-
kemidler og forpliktelser, og det bevilges også mer penger
til kjøp av helsetjenester og rehabilitering.

Det arbeidsrelaterte sykefraværet har kanskje vært
mest i fokus når man har jobbet i denne arbeidsgruppen.
Derfor er det nå laget nye regler både for at man skal ha
en kjappere oppfølging av den enkelte som har blitt syk,
forsterkede forpliktelser overfor arbeidsgiver for å legge
til rette på arbeidsplassen for intern rehabilitering og at-
føring på den enkelte arbeidsplass, men også for at man
skal kunne følge opp bedre sammen med f.eks. primærleg-
gen eller annet helsepersonell. Her har også primærlegene
fått nye plikter. Men det er viktig, som komiteen også sier,
at dersom legen skal være til stede i de dialogmøtene som
det nå er vedtatt skal gjennomføres både etter seks uker,
tolv uker og seks måneder, så er det fint, men det er ar-
beidstakeren som i så fall må ønske det og mene at det er
hensiktsmessig. Det er viktig å understreke at en diagnose
ikke skal være tema i et slikt møte, men at det er funk-

sjonsvurderingen og oppfølgingen på den enkeltes arbeidsplass som skal være tema for disse møtene. Det er også viktig å understreke at de ansatte har rett og mulighet til å ha med seg tillitsvalgt og verneombud i disse sakene, og det er også viktig å understreke at alle bedrifter som har bedriftshelsetjeneste, også de som har det uten at de har plikt til det etter arbeidsmiljøloven, skal ha med seg bedriftshelsetjenesten på disse møtene. Det er viktig for at man skal kunne få god nok tilpassing for den enkelte, men jeg tror også det er viktig at de ulike virksomhetene kan lære ganske mye av systematisk helsearbeid hvis man jobber med dette på den måten.

Det er også viktig å understreke at både gradert sykemelding og aktiv sykemelding skal kunne brukes i perioder der det kanskje er pauser i rehabilitering og utføring knyttet til de nye ordningene. Det er også viktig å huske på at den ordningen som legene nå blir pålagt, må utformes på en slik måte at legene faktisk følger opp de nye forpliktelsene i folketrygdloven – at ikke alle andre plikter går foran plikten til også å være med og bidra til at sykefraværet går ned, og at bedriftene har et bedre tilpasset tilbud til sine ansatte.

Kenneth Svendsen (FrP) [18:08:27]: Denne saken handler om opprydding i en sak som Regjeringen har håndtert særdeles dårlig, nemlig sykkelønsordningen, hvor næringslivet skulle få en kraftig ekstraregning gjennom økte egenandeler.

Jeg tror alle, også regjeringspartiene, er enige om at Regjeringens første forslag var klumsete og lite gjennomtenkt. IA-avtalen var og er som kjent en avtale mellom likeverdige parter. At en av partene går ut av avtalen og prøver å diktere de andre avtalepartene uten å ha diskutert dette på forhånd, viser en total mangel på forståelse for hvordan en seriøs avtalepartner opptrer. Dette førte da også til at Regjeringen måtte kripe til korset etter massiv kritikk, ikke minst fra NHO og LO.

La oss håpe at Regjeringen lærte noe av dette, og at dette ikke gjentar seg.

Fremskrittspartiet støtter den avtalen som nå er lagt fram, men det er åpenbart store usikkerhetsmomenter rundt hvordan dette skal fungere i praksis. Spesielt gjelder dette kjøp av helsetjenester. Jeg håper statsråden vil redegjøre nærmere for dette, men jeg skal gjennomgå noen av de punktene hvor det er uklarheter.

Først vil jeg gjerne ha svar på om kjøp av helsetjenester skal brukes til å kjøpe tjenester også av private aktører, eller om pengene skal overføres til helseforetakene. Skal da eventuelt de som kjøpes fri, passere kronikere eller andre i helsekøen, slik at disse får lengre ventetid?

Det er også slik at hvis en arbeidsgiver betaler for en operasjon eller en behandling for en arbeidstaker, skal arbeidstakeren fordelsbeskattes. Hvordan vil dette forholde seg når staten som arbeidsgiver betaler en statsansatt ut av helsekøen? Vil den statsansatte da bli fordelsbeskattet? Hvis ikke vil jeg gjerne ha en begrunnelse for det.

Det er selvfølgelig helt utrolig at Regjeringen tilbakeførte reglene om fritak for beskatning når en arbeidsgiver betaler for behandlingen av en ansatt, slik at arbeidstake-

ren nå blir beskattet. Den ordningen som var tidligere, sparte både staten, arbeidsgiveren og arbeidstakeren for penger og bidro til å få arbeidstakerne mye raskere tilbake i arbeid, noe som har vært målsettingen ved omleggingen av sykkelønsordningen nå – i tillegg til at arbeidstaker unngikk ekstra lidelser på grunn av venting. Det var en vinn-vinn-sak for alle, ikke minst for staten.

Jeg kunne derfor tenke meg å spørre statsråden om han kunne tenke seg å reversere ordningen med beskatning av arbeidstakere hvis arbeidsgiveren betaler for behandlingen. Det burde etter mitt syn vært en del av den nye IA-avtalen. Jeg håper at det kommer i fremtiden.

Martin Engeset (H) [18:11:28]: Representanten Kenneth Svendsen stilte i sitt innlegg flere gode og meget relevante spørsmål som jeg ikke ser noen grunn til å gjenta – selv om de altså var veldig gode. Men jeg håper at statsråden kan svare på dem gjennom sitt innlegg senere i debatten. Så får vi eventuelt komme tilbake til det.

Mer enn 110 000 årsverk forsvinner i sykefravær hvert år. Sykefraværet er hemmende både for samfunnet og for den enkelte, og er ofte det første skrittet på veien ut i det man kan kalle et «utenforskap», som i dag teller ca. 800 000 mennesker. Det er avgjørende å ta denne situasjonen på alvor, kanskje særlig fordi det nettopp er gjennom god reaktivisering av sykmeldte i arbeidslivet at vi kan gi mennesker en ny sjanse før det er for sent. Gjennom det vil både privat og offentlig sektor bli tilført hardt tiltrengt arbeidskraft. Derfor er Høyre tilfreds med at vi i dag behandler en sak som tar opp hvordan sykefraværet kan reduseres.

Når vi ser på sykefraværsstatistikken, ser vi at sykefraværet, med unntak av en kortere periode i 2004, har vært økende. I 2004 opplevde vi imidlertid en liten nedgang etter at den forrige regjeringen foreslo endringer i IA-avtalen. De forslag som den gang ble lagt frem, ble lagt frem etter dialog med partene i arbeidslivet og satt i verk. Resultatet var altså at sykefraværet gikk noe ned, for første gang på mange år.

Vi vet at blant sykmeldte er det særlig to grupper lidelser som er dominerende. Det er skjelett- og muskellidelser og psykiske lidelser. I vår regjeringsperiode ble bevilgningene til kjøp av helsetjenester økt, slik at disse pasientgruppene kunne få oppfølging tidlig i sykmeldingsperioden i stedet for å stå i kø i lang tid. Jo lengre tid man er ute i sykefravær, desto større er sannsynligheten for at den sykmeldte ikke kommer tilbake i arbeid. Effekten av tidlig oppfølging og behandling skal derfor ikke undervurderes.

Da Regjeringen i august kom med sine forslag til endringer i sykkelønsordningen, var dette overraskende, ikke først og fremst fordi det høye sykefraværet ikke påkaller at sykkelønsordningen settes under lupen, men det var overraskende på bakgrunn av den kritikken dagens regjeringspartier kom med da sentrum-Høyre-regjeringen fremmet sine forslag i forrige periode. Det var overraskende fordi de samme partier i fjorårets valgkamp gikk ut og enten sa eller i hvert fall skapte det inntrykk at sykkelønsordningen var hellig og ikke skulle røres. Og det var

ikke minst overraskende på hvilken måte Regjeringen valgte å fremme sine forslag på, for det første ved å løsrive det fra presentasjonen av statsbudsjettet for øvrig, selv om dette var en meget viktig del av statsbudsjettforslaget, og for det andre ved å komme med et så radikalt forslag, som altså ikke hadde vært drøftet med partene i arbeidslivet i forkant av fremleggelsen. Ei heller virket det som om Regjeringen og statsråden hadde drøftet saken med sine rød-grønne representanter på Stortinget, da forslaget kom som lyn fra klar himmel mens arbeids- og sosialkomiteen var på studiereise i India.

Forslaget skapte berettiget harme, men vi kjenner altså utfallet. Regjeringen ble reddet av de gode tider, da det viste seg at det allikevel var mulig å fortsette med sykelønnsordningen som tidligere, men med sterkere fokusering på oppfølging og tidlig inngripen.

La det være klart: Høyre støtter en sterkere oppfølging og raskere behandling av sykmeldte. Det har vi bl.a. vist gjennom vårt alternative statsbudsjett. Men vi vil samtidig advare mot å tro på at de foreslåtte tiltak som vi har til behandling her i dag, er en hokuspokusløsning der man automatisk får ned sykefraværet gjennom å opprette de såkalte dialogmøtene.

Det er nødvendig med en tettere kontakt mellom arbeidsgiver, arbeidstaker og NAV under sykefravær, men vi etterlyser legenes rolle i det hele. Hvorfor har ikke den instans som er medisinsk ansvarlig for sykmeldingen, en plass blant dem som skal vurdere funksjonsbehov og tilrettelegging?

Høyre fremmet i sitt alternative forslag til statsbudsjett et forslag om å bevilge mer penger til trygdelegeordningen, som vi mener bør ha en funksjon også overfor sykmeldte, og som vi mener vil kunne føre til at sykefraværet kan gå ned.

Jeg er usikker på hvilken virkning de foreslåtte tiltak vil ha på sykefraværet. Jeg vil derfor be Regjeringen om å rapportere tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett om hvordan tiltakene er implementert, hvordan NAV følger opp, og i hvilken grad man kan se at tiltakene faktisk fører til en nedgang i sykefraværet.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [18:16:48]: I Kristelig Folkeparti deler vi Regjeringens bekymring over økningen i sykefraværet. Det gir grunn til uro når utgiftene til sykefravær øker med 3,7 milliarder kr neste år. En slik utgiftsvekst virker negativt inn på andre samfunnsområder, og det er derfor behov for tiltak som kan redusere sykefraværet i tråd med IA-avtalens mål.

Regjeringen ønsket primært å redusere utgiftene til sykefravær ved å innføre et medfinansieringsansvar for arbeidsgiver. I budsjettproposisjonen fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet ble det foreslått at arbeidsgiver skulle betale 2,5 milliarder kr i økte utgifter til sykelønn.

Vi husker alle at det kom svært sterke reaksjoner både på forslaget og på den mangelfulle dialogen mellom Regjeringen og partene i IA-avtalen før forslaget ble framlagt. Samtlige parter i arbeidslivet advarte mot økte sykelønnsutgifter for arbeidsgiver, som ville kunne medføre redusert IA-arbeid i bedriftene og gjøre det vanskeligere

å integrere eldre, funksjonshemmede og andre grupper i arbeidslivet.

I Kristelig Folkeparti er vi glade for at Regjeringen snudde og nå ikke lenger ønsker å endre sykepengeregelverket slik de opprinnelig foreslo.

Selv om arbeidsgiverne slett ikke alltid kan lastes for arbeidstakernes sykefravær, er det ingen tvil om at det hviler et betydelig ansvar på dem for å bidra til å redusere sykefraværet. God oppfølging av den ansatte i sykefraværperioden, tilbud om tilrettelegging på arbeidsplassen og delvis friskmelding er svært viktig for å gjøre det lettere for den enkelte å komme tilbake.

Ansvar for å redusere sykefraværet må etter Kristelig Folkepartis mening deles mellom tre parter. Vi klarer ikke å nå målet om å redusere sykefraværet uten at både arbeidsgiverne, arbeidstakerne og legene bidrar til dette.

I Kristelig Folkeparti er vi overbevist om at også legene har en sentral rolle i arbeidet for å redusere sykefraværet. Vi har fått klare tilbakemeldinger om at sykepengeregelverket praktiseres svært forskjellig. Selv om loven gir klare føringer for at man skal bruke delvis sykmelding i alle tilfeller hvor det er medisinsk forsvarlig, tyder mye på at dette ikke samsvarer med praksis. Vi håper derfor at Regjeringen vil utstede en forskrift eller et rundskriv som på en presis måte klargjør lovens intensjon, og ikke minst det samfunnsansvar som ligger i en korrekt praktisering av dette regelverket.

Vi i Kristelig Folkeparti gir vår støtte til proposisjonens forslag om en tettere oppfølging av den enkelte arbeidstaker i sykefraværperioden. Jeg vil imidlertid presisere at en slik oppfølging må skje på en klok måte, slik at det virker inkluderende og motiverer til å komme tilbake i arbeid. En oppfølging som oppleves som masete og gir arbeidstakeren skyldfølelse fordi vedkommende er syk og ikke kan komme på jobb, kan virke stikk i strid med hensikten. I slike tilfeller vil fraværet kunne bli forlenget unødige.

Det er avgjørende at Regjeringen følger utviklingen i sykefraværet tett og melder tilbake til Stortinget allerede i revidert nasjonalbudsjett for 2007 om fraværsutviklingen og virkningen av tiltakene som foreslås i Ot.prp. nr. 6, som vi behandler i dag. Jeg vil presisere at arbeids- og inkluderingsministeren har et særlig ansvar for å påse at NAV bidrar i arbeidet for redusert sykefravær, slik proposisjonen legger opp til.

Dagfinn Sundsbø (Sp) [18:21:30]: Vi kan i dag slutte oss til gode løsninger i arbeidet med å redusere sykefraværet. Det er bred enighet om de tiltakene som Regjeringen sammen med partene i arbeidslivet har kommet fram til.

Historien bak prosessen som er gjennomført, er det kanskje ikke like stor grunn til å juble over, men det er nok også grunn til å tro at resultatene som vi dag har, kanskje ville ha vært dårligere uten den konfliktfasen vi har vært igjennom siden september.

I Senterpartiet er vi glad for at vi nå får positive tiltak som vil bidra til å dempe sykefraværet. Løsningen med å pålegge arbeidsgiver et større ansvar for å betale lønn un-

der sykdom for langtidssykmeldte ville pålagt mange bedrifter, kommuner, organisasjoner mv. tunge kostnader. På den annen side vil vi fra Senterpartiets side få understreke at målsettingen om redusert sykefravær i IA-avtalen står ved lag. Partene i arbeidslivet kan ikke forutsette at staten skal dekke alle kostnader ved at avtalene ikke oppfylles fra deres side.

Jeg håper og tror at de tiltakene som ligger i avtalen som nå er inngått, vil gi ønsket virkning. Om dette ikke blir tilfellet, forutsetter vi at en fra statens side kommer tilbake med forslag til tiltak. Statsbudsjettet skal ikke framstå som eneste inndekningskilde for de økonomiske konsekvenser ved at vi ikke oppnår forutsatte resultater av IA-avtalen.

I Sykefraværutvalgets rapport inngår en serie aktive tiltak for å redusere sykefraværet. En mer løpende og bedre oppfølging av den sykmeldte er et positivt uttrykk for å gi arbeidstakere som sliter med lengre sykefravær, en oppmerksomhet og en oppfølging som langt de fleste vil oppleve som støtte mer enn som kontroll. Jeg er også glad for at det legges opp til et bedre samarbeid mellom de tre involverte partene: arbeidstaker, arbeidsgiver og helsetjeneste. Det er i et samarbeid disse tre imellom vi kan utvikle de gode løsningene som fører flere tilbake til arbeidslivet istedenfor ut av det, slik situasjonen altfor ofte er for langtidssykmeldte i dag.

De over 600 mill. kr som nå settes av til kjøp av helse- og rehabiliteringstjenester, er en svært viktig og, tror jeg, virkningsfull del av avtalen mellom IA-avtalens parter. Finansieringen av denne innsatsen hentes fra den seniorrabatten som har vært gitt i arbeidsgiveravgiften for arbeidstakere over 62 år. Mange vil nok beklage at denne stimulansen til å legge til rette for at eldre arbeidstakere blir stående i arbeidslivet, nå faller bort. Jeg vil likevel berømme partene i IA-avtalen for den løsningen de har valgt, for det er faktisk slik at seniorrabatten i arbeidsgiveravgiften ikke synes å gi høyere arbeidsdeltakelse – så langt en kan melde, og så langt en kan sjekke det. Den har rett og slett ikke virket etter hensikten. Da er den ikke verneverdig, de gode intensjonene til tross.

André N. Skjelstad (V) [18:24:51]: Regjeringen hadde i sitt forslag til statsbudsjett lagt opp til at arbeidsgiverne skulle betale mer i sykelønnsperioden. Dette ville gitt betydelig økte kostnader for arbeidsgiverne. Samtidig var faren stor for at arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne og kronisk syke ville blitt skjøvet ut av arbeidslivet. Venstre konstaterer at Regjeringen etter å ha inngått en videreføring av avtalen om et inkluderende arbeidsliv brøt denne. Venstre er opptatt av at inngåtte avtaler skal respekteres og holdes, med mindre partene er blitt enige om endringer.

Regjeringen nedsatte et partssammensatt utvalg ledet av statsministeren, som nå har fremmet et alternativt forslag til å få ned utgiftene til sykelønn. Venstre aksepterer den reviderte sykelønnsavtalen, da partene i IA-arbeidet har sluttet seg til den.

Venstre mener at det er behov for mer forskning rundt hva som skaper sykefravær. Derfor er vi usikre på om de

foreslåtte tiltakene vil ha en tilstrekkelig virkning på sykefraværet. Venstre ber derfor Regjeringen om i revidert nasjonalbudsjett å rapportere tilbake til Stortinget om hvordan de tiltakene som Sykefraværutvalget har foreslått, er implementert, herunder hvordan NAV følger opp tiltakene, og i hvilken grad tiltakene har ført til en nedgang i sykefraværet.

Arbeidslinjen for absolutt alle vil etter Venstres mening ikke fungere. Oppfølgingen av syke mennesker må bære preg av respekt for den enkeltes livssituasjon og ikke oppfattes som en unødvendig kontroll og som mistro. Det er viktig at det her er en god balanse mellom krav til å få ned sykefraværet og syke menneskers behov for ro der det er nødvendig. Venstre er derfor fornøyd med at Regjeringen har ulike tiltak for å få flere tilbake i arbeid og for å tilrettelegge arbeidslivet på en slik måte at mange kan ha mulighet til å delta i arbeidslivet.

Framtidens velferdssystem vil være avhengig av om samfunnet greier den store oppgaven. Men det går selvfølgelig en grense for hva en kan oppnå med arbeidslinjen. Spesielt blant kvinner i omsorgsykker er det altfor mange som havner på uføretrygd etter mange år med tunge løft, og da er det som oftest for sent. Bedre tilrettelegging av arbeidsplasser for disse yrkene vil være avgjørende for å få ned sykefraværet og for at den enkelte skal ha mulighet til å komme tilbake i arbeid. Venstre er tilfreds med innføringen av dialogmøter hvor arbeidstakeren medvirker.

Ut fra dette støtter også Venstre innstillingen.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [18:27:38]: Sakens ordfører og flere av talerne har vært inne på de konkrete forslagene i det som nå ligger i proposisjonen. Jeg velger derfor ikke å bruke tid på å kommentere dem. Det er jo enighet om de tiltakene som vi nå gjennomfører.

Flere har også vært inne på at den prosessen som var i forkant av forslaget om å utvide arbeidsgivers egenandel i sykelønnsordningen, ikke var god. Det er på mange måter å slå inn åpne dører. Regjeringen har jo selv sagt at den prosessen ikke var god nok. Derfor var det så viktig for Regjeringen å få prosessen på sporet igjen, og derfor la man stor vekt på å få partene samlet. Det greide vi i et utvalg ledet av statsministeren, der jeg og fomyings- og administrasjonsministeren også var med fra Regjeringens side. Den prosessen førte til det vi behandler i dag – og enighet om en rekke ulike tiltak.

Jeg synes det er veldig bra at vi nå er i en situasjon der det også er enighet i Odelstinget om de forslagene som utvalget foreslo. Det er viktig for meg å understreke at de vurderinger som vi har fått foretatt av det tekniske utvalget som beregner effekten av ulike tiltak i folketrygden, har vist at summen av de tiltakene som nå kommer på plass, vil gi tilsvarende effekt på reduksjonen i sykefraværet i 2007. Det er altså ikke en politisk vurdering, men en vurdering foretatt av det utvalget som foretar den type tekniske anslag, at vi nå skal greie å få tilsvarende effekt. Det viktige for Regjeringen da vi fikk prosessen på sporet igjen, var at det ikke skulle føre til at vi fikk et høyere sykefravær i 2007 enn det vi ville ha fått med vårt opprinne-

lige forslag. Vi har nå kommet dit hen at vi ligger an til å få en reduksjon i sykefraværet tilsvarende det som opprinnelig var planlagt.

Flere har også vært inne på det forhold at det som en del av avtalen knyttet til Sykefraværutvalget ble enighet om å omfordele penger fra redusert arbeidsgiveravgift for dem over 62 år til kjøp av helse- og rehabiliteringstjenester. Det er reist spørsmål i debatten så langt om hvordan de pengene skal disponeres. Fra Regjeringens side slutfører vi nå et utkast til hvordan vi mener de pengene skal disponeres. Det vil så bli oversendt til partene i arbeidslivet, for en del av den avtalen vi inngikk i Sykefraværutvalget var at disponering av de midlene skulle drøftes med partene i arbeidslivet. Jeg legger opp til en slik drøfting til uken, med sikte på å få gjennomført en god drøfting med partene i arbeidslivet før jul. Etter det vil Stortinget selvfølgelig bli orientert på egnet måte.

Jeg har også merket meg at flere har bedt om at Regjeringen kommer med en grundig tilbakemelding om hvordan situasjonen utvikler seg i forhold til sykefravær i revidert nasjonalbudsjett neste år. Jeg har selvfølgelig merket meg det ønsket.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Kenneth Svendsen (FrP) [18:31:50]: Jeg regner med at vi kommer tilbake til svarene på de spørsmålene jeg hadde, når det er ferdigforhandlet.

Men jeg la merke til at statsråden ikke kom inn på skattlegging av arbeidstakere. Mine spørsmål er: Er det noen logikk i at staten bruker over 600 mill. kr for å kjøpe fri arbeidstakere fra helsekøen, samtidig som de skattlegger arbeidstakere som bedriften ønsker å kjøpe fri? Det betyr i realiteten at man nedlegger veto mot å gjøre det, ved at det er skattlegging av sykdom. Er dette ideologisk begrunnet, eller er det redselen for at disse skal bruke private sykehus, som er drivkraften bak dette? Vil statsråden ta det opp, og prøve å omgjøre det vedtaket som er gjort?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [18:32:49]: Skatte- og avgiftspolitikken i Norge ligger konstitusjonelt under en annen statsråd. Jeg mener det er feil av meg i Stortinget å gå inn i diskusjoner om hva slags skatte- og avgiftspolitikken vi skal ha i landet. Spørsmålet om hvordan en skal skattlegge denne type ordninger, er det finansministeren som har ansvaret for. Jeg mener det er rett av meg å be om at stortingsrepresentantene stiller spørsmålet til den statsråden som er konstitusjonelt ansvarlig for det området.

Åse Gunhild Woie Duesund (KrF) [18:33:37]: Fokuset i IA-avtalen er nå på redusert sykefravær. Det er et viktig mål. Men avtalens mål om å inkludere funksjonshemmede og eldre arbeidstakere i arbeidslivet er ikke mindre viktig.

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at IA-avtalen framover blir helhetlig og ikke redusert til utelukkende å rette seg mot redusert sykefravær?

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [18:34:11]: Jeg er veldig enig med representanten Åse Gunhild Woie Duesund i at det er viktig å ha fokus på at avtalen om inkluderende arbeidsliv har mer enn ett mål. Delmålene om å få flere funksjonshemmede i jobb og å få seniorer til å stå lenger i jobb er også veldig viktige.

Det er viktig for meg å se veldig mye i retning av partene i arbeidslivet. Det er ingen tvil om at partene i arbeidslivet må ta et større ansvar enn de har gjort i forhold til de to delmålene. Så skal selvfølgelig vi gjøre det fra statens side også. De delmålene er jo hovedbegrunnelsen for at vi er i ferd med å gjennomføre svære reformer knyttet til NAV, til stortingsmeldingen om arbeid, velferd og inkludering og til pensjonsmeldingen, som skal være de store, politiske grepene bl.a. for å få flere funksjonshemmede i jobb og for å få folk til å kunne stå lenger i jobb, i forhold til alderdom.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Fleire har heller ikkje bedt om ordet til sak nr. 3.

(Votering, sjå side 252)

S a k n r . 4

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endring i utlendingsloven (EØS-utvidelsen med Bulgaria og Romania) (Innst. O. nr. 31 (2006-2007), jf. Ot.prp. nr. 12 (2006-2007))

Per Rune Henriksen (A) [18:36:03] (ordfører for saken): Dette skal vi ta kort.

Overgangsordningene for arbeidstakere fra Bulgaria og Romania er begrunnet i ønsket om å hindre sosial dumping. Komiteen viser i sine merknader til de respektive partiers merknader ved behandling av St.meld. nr. 9 for 2005-2006, som omhandlet videreføring av overgangsreglene for arbeidstakere fra de såkalte EU8-landene. Flertallet viser også til Regjeringens handlingsplan mot sosial dumping, som sammen med overgangsordningene for borgere fra nye EØS-land etter komiteens flertalls oppfatning er effektive virkemidler i arbeidet mot sosial dumping.

Martin Engeset (H) [18:37:07]: Jeg tror det er viktig, også når vi behandler denne typen saker, å forsøke å heve blikket noe for å få litt perspektiv på hva det dypest sett faktisk dreier seg om, utover akkurat vedtagelse av en paragraf.

Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet har vært i en rivende utvikling de senere årene. Fra det tidspunktet Norge ble medlem i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet, EØS, på 1990-tallet, og frem til i dag, har EU blitt utvidet med ti nye stater. Fra nyttår kommer det altså ytterligere to, når Bulgaria og Romania trer inn i EU. EU-utvidelsen bidrar til å knytte sammen Europa på en måte som sikrer samarbeid, handel og utvikling, og gjennom dette samtidig sette en stopper for de konflikter som preget vår verdensdel i altfor mange år.

(Engeset)

Utvidelsen av EØS-området skaper muligheter både for medlemsstatene og for innbyggerne i medlemslandene. Ved å ha et felles europeisk arbeidsmarked vil vi kunne sikre bedre tilgang på arbeidskraft i land hvor det er behov for dette, samtidig som arbeidsledigheten kan gå ned i land som har høy arbeidsledighet. Dette er det verdt å huske på, ikke minst med tanke på den politiske forhistorien som den politiske debatten knyttet til de såkalte fire friheter har i Norge.

I dag er det mangel på arbeidskraft i flere sektorer. Arbeidskraftsituasjonen er alvorlig, fordi den begrenser veksten i samfunnet, og fordi den bidrar til å presse opp lønns- og prisveksten. På sikt vil dette kunne ha negativ innvirkning også på velferden. Nettopp derfor er det, synes Høyre, trist at vi i dag behandler en sak om å utvide overgangsreglene for arbeidstakere fra de gamle østblokklandene, det såkalte EU8, til å omfatte også Bulgaria og Romania fra nyttår av. Arbeidskraftsituasjonen i Norge i dag tilsier at vi har et behov for flere arbeidsinnvandrere, ikke færre.

Arbeidsinnvandringen fra øst utgjør ingen trussel mot norske arbeidsplasser. Tvert imot, de er faktisk med på å trygge disse, da et arbeidsmarked uten arbeidsinnvandring vil føre til en lavere økonomisk vekst og færre arbeidsplasser i Norge. Derfor burde vi etter Høyres syn i dag ikke behandle et forslag om å utvide overgangsreglene for de to nye EU-landene, men snarere et forslag om å oppheve de begrensningene som overgangsreglene legger på den frie arbeidsvandringen i EØS-området. Det er også et poeng at vi i dag har overgangsregler for enkelte EU-land, men ikke alle. Overgangsreglene er og blir en rangering av arbeidstakere fra ulike EØS-land, og Høyre mener dette er prinsipielt uheldig.

Da Stortinget behandlet en parallell sak våren 2006, ble det påpekt at flere land nå fjerner overgangsreglene for nye EU-land. Den gang svarte Regjeringen at de ville følge situasjonen kontinuerlig, for eventuelt å oppheve reglene før de utløper i 2009. Det skal bli interessant å se når, og i tilfelle på hvilken måte, Regjeringen vurderer det slik at de ser for seg at det kan være rimelig og nødvendig å oppheve overgangsreglene. Jo før det skjer, jo bedre vil det være.

Høyre foreslo i sitt alternative statsbudsjett at gjeldende overgangsregler oppheves, og at heller ikke Bulgaria og Romania skal omfattes av overgangsregler. Vi bør ønske utenlandsk arbeidskraft velkommen, ikke møte den med hindringer. Selv om vi dessverre ikke er medlem i EU, har vi likevel, gjennom EØS, en forpliktelse til å være med på å skape og tilby arbeidsplasser og muligheter for innbyggere fra EUs medlemsland.

På vegne av Høyre og Venstre tar jeg med dette opp mindretallsforslaget som ligger i innstillingen.

Presidenten: Representanten Martin Engeset har teke opp det forslaget han refererte til.

Karin Andersen (SV) [18:41:44] (komiteens leder): Jeg synes ikke representanten Engesets innlegg kan stå helt uimotsagt. Han framstiller det som om de som nå

ønsker overgangsordninger, ikke ønsker utenlandsk arbeidskraft velkommen til Norge. Det gjør vi. Vi ønsker dem også velkommen til Norge med lønn og arbeidsvilkår som tilsvarer det norske lønnsnivået og norske arbeidsvilkår. Jeg er ikke i tvil om at det faktisk er et konkurransefortrinn for Norge at vi gjør det.

Det er mange som kommer til Norge uten å komme hit som enkeltarbeidstakere og komme inn under overgangsordningene. På det området har vi jo dessverre sett ganske økende omfang av sosial dumping, og det er grunnen til at Regjeringen, med bred tilslutning i Stortinget, har lagt fram en handlingsplan mot sosial dumping, der de også har varslet at nye tiltak kommer. Det er nødvendig. Det er jo nødvendig nettopp for at vi skal ta vare på velferden. Utenlandske arbeidstakere i seg selv har ikke negativ innvirkning på velferden, men hvis vi ikke greier å holde standardene oppe, som bl.a. dreier seg om helse, miljø og sikkerhet på arbeidsmarkedet, vil velferden for alle bli redusert, og ikke økt.

Det er altså ingen i posisjonspartiene som har sagt at innvandring til Norge er en trussel mot norske arbeidsplasser, som Engeset sier. Nei, vi har ikke sagt det. Tvert imot ønsker vel alle utenlandske arbeidstakere velkommen til Norge, og ser at det er helt nødvendig. Forskjellen er styrken i ønsket om at de som kommer hit, skal få norske lønns- og arbeidsvilkår, også de som kommer hit som enkeltarbeidstakere. Regjeringspartiene er opptatt av at det sikres, og det kan vi gjøre gjennom overgangsordningene. Det er helt riktig at vi skal følge med på dette og se i hvilken grad vi kan ta vekk overgangsordningene, når regelverket og tiltakene mot sosial dumping er implementert og vi ser at de begynner å virke.

Til slutt: Dette er ingen rangering av innbyggerne i Europa. Jeg vet at noen forsøker å utlegge det slik, men det er tvert imot, slik SV oppfatter det, en hjelp og en bistand til de arbeidstakerne som ønsker å komme hit som enkeltarbeidstakere, til å oppnå gode lønns- og arbeidsvilkår. Og det er et konkurransefortrinn for de bedriftene som ønsker å rekruttere dem, nettopp fordi de da greier å tiltrekke seg arbeidskraft. Og det har Norge gjort. Hvis vi sammenlikner oss med våre naboland, er det flere som kommer hit enn til våre naboland. Det synes vi er positivt, og derfor tror vi at overgangsordningene har en langt mer positiv virkning enn det representanten fra Høyre later til å tro.

André N. Skjelstad (V) [18:45:14]: Det er beklagelig at Regjeringen vil beholde dagens overgangsordninger. Venstre mener at det er på tide å fjerne overgangsreglene. Siden arbeidsinnvandringen fra øst har vist seg ikke å true norske arbeidsplasser eller velferdsordninger, blir overgangsreglene en ren rangering av borgerne i EØS-samarbeidet i første- og annenrangs borgere.

Størrelsen på arbeidsinnvandringen følger situasjonen i arbeidsmarkedet. Land med store arbeidskraftbehov får flere arbeidsinnvandrere enn land med små arbeidskraftbehov. Det er denne dynamikken som har gjort at Norge de to siste årene har mottatt flere østeuropeere enn Sverige, men langt færre enn f.eks. Irland. Grunnen til at Re-

gjeringen vil beholde overgangsordningene, er at den er redd for at dette vil kunne fremme en utvikling med mer uryddige forhold på arbeidsmarkedet, sosial dumping, så lenge man ikke har på plass tiltak som kan motvirke dette. Venstre vil selvfølgelig bekjempe sosial dumping, men mener at dagens regelverk ivaretar dette på en god måte.

Venstre vil understreke at det er en klar forutsetning at alle som arbeider i Norge, skal ha skikkelige lønns- og arbeidsvilkår, og at det må føres nøye kontroll med at gjeldende regelverk for lønnsbetingelser og arbeidsmiljø overholdes. Men vi mener at vi allerede har tiltak som kan motvirke dette, ved at arbeidsinnvandrere og arbeidstakere må følge de norske spillereglene som gjelder for alle arbeidstakere her i landet, i tillegg til spesifikke regler som gjelder for arbeidsinnvandrere. Venstre tror at noen av problemene vil forsvinne ved å åpne grensene slik at forholdene blir like for alle. Venstre mener derfor at det er på tide å fjerne overgangsreglene, slik at muligheten for å bo og arbeide i Norge blir lik for alle EØS-borgere.

Den europeiske faglige samorganisasjonen, DEFS, har tatt til orde for at de nåværende overgangsreglene for arbeidskraft fra de nye EU-landene skal tas bort. DEFS fastslår at begrensningene når det gjelder bevegelighet for arbeidskraften fra de nye medlemslandene, er i strid med grunnleggende rettigheter for enkeltmennesket, og mener at målet må være fri bevegelighet innenfor hele den utvidede unionen.

Venstre vil påpeke at det blir stadig viktigere for Norge å tiltrekke seg arbeidskraft og kompetanse. Arbeidsmarkedet er allerede svært stramt, og ledigheten forventes å falle ytterligere i de kommende månedene. I enkelte næringer kan man ikke klare seg uten arbeidskraften fra øst. Utenlandske arbeidstakere utgjør en ressurs som vi trenger i det norske samfunnet. Venstre mener prinsipielt at ved å fjerne overgangsreglene vil muligheten for å bo og arbeide i Norge bli lik for alle EØS-borgere. Sverige, Storbritannia og Irland, som var de eneste landene som ikke innførte restriksjoner på arbeidsinnvandring fra de nye EØS-landene, har opplevd en nedgang i arbeidsligheten, økt sysselsetting og sterkere økonomisk vekst enn mange av landene som har innført overgangsordninger.

Martin Engeset (H) [18:48:22]: Bare en kort kommentar til innlegget fra representanten Karin Andersen: Dersom det hadde vært slik at det å ha overgangsregler var et veldig treffsikkert og godt virkemiddel for å hindre sosial dumping og uverdige forhold på det norske arbeidsmarkedet, skulle Høyre gjerne ha vært med på det. Men det har jo vist seg at det ikke er et spesielt egnet og treffsikkert virkemiddel for å unngå det.

Hvorfor i all verden har vi da de forholdene vi faktisk har, og som det må helt andre virkemidler til for å bekjempe? Det har i den senere tid vært betydelig grad av politisk enighet om den saken vi behandlet for kort tid siden, så det er ikke noen grunn til å gjøre denne saken til en sak om sosial dumping. Hadde det vært slik at dette var en garanti for å unngå sosial dumping på arbeidsmarkedet, hvorfor i all verden er det da slik at Den europeiske fagli-

ge samorganisasjonen, den europeiske fagbevegelsen, har gått kraftig inn for å avvikle denne type ordninger? Det bør vel gjøre litt inntrykk på de rød-grønne representantene også i Norge at den europeiske fagbevegelsen faktisk ønsker å kvitte seg med dette.

Statsråd Bjarne Håkon Hanssen [18:50:02]: Jeg synes dette er en veldig interessant og prinsipielt viktig debatt. Jeg har derfor behov for å knytte noen kommentarer til den.

Det ene hovedspørsmålet er hvorvidt det å ha denne type overgangsordninger begrenser tilgangen på arbeidskraft fra disse landene. Det har man selvfølgelig ikke noen vitenskapelig måling på, for vi har aldri prøvd å ikke ha dem. Men allikevel må man kunne konstatere at Norge har betydelig tilgang på arbeidskraft fra disse landene, også som enkeltarbeidstakere. Det er gitt ut en hel rekke av den type arbeidstillatelser. Hvis man f.eks. sammenligner med våre naboer i øst, altså svenskene, som ikke har hatt denne type overgangsordninger, må vi konstatere at de har mange færre enkeltarbeidstakere enn det vi har. Så min konklusjon er at det er mye som tyder på at det er situasjonen i arbeidsmarkedet som bestemmer hvor mange man får som enkeltarbeidstakere, ikke spørsmålet om hvorvidt man har overgangsordninger eller ikke. Det mener jeg at man kan resonnerer seg fram til, ut fra forholdet Norge–Sverige de siste årene.

Jeg mener også det er all grunn til å føre et resonnement som går i retning av at disse overgangsordningene i en periode faktisk har virket ganske rekrutterende for Norge. Og hva mener jeg med det? Jo, jeg mener at overgangsordningene er veldig enkle. Det er ikke omfattende, byråkratiske ordninger. Det oppleves ikke som noe stort hinder å komme til Norge til tross for disse ordningene. Derfor har også de landene som vi har overgangsordninger overfor, i liten grad kritisert Norge, for overgangsordninger kan organiseres og administreres på så mange måter. Vi har veldig enkle modeller, og det har ført til at svært mange av dem som har kommet som enkeltarbeidstakere til Norge, har unngått sosial dumping og har fått norske lønns- og arbeidsvilkår. Det tror jeg på mange måter har virket svært rekrutterende og bidratt til at vi har fått flere enn vi ellers kunne ha risikert å få.

Jeg er jo enig med Martin Engeset i at vi har utfordringer knyttet til sosial dumping – det er det ingen tvil om. Men det gjelder først og fremst tjenesteinnvandring, slik at når det gjelder enkeltarbeidstakere, er ikke våre utfordringer i forbindelse med sosial dumping så store. Det tyder på at overgangsordningene faktisk har virket. Jeg mener at det er grunn til å gå videre med disse overgangsordningene en stund til, fordi de hemmer oss ikke med hensyn til å få folk inn på arbeidsmarkedet, noe vi trenger. Det gir oss tid og anledning til å forsikre oss om at den dagen vi opphever overgangsordningene, har vi erstattet dem med andre, mer generelle ordninger for å bekjempe sosial dumping. Jeg tror at hvis vi ser på arbeidsmarkedet i framtiden, er det å ha et anstendig arbeidsliv noe av det viktigste fra norsk side for virkelig å være attraktiv i rekrutteringssammenheng. Det er klart det vil virke tiltrek-

kende for folk som ønsker å reise ut for å finne seg jobb i et annet land.

Jeg skal avslutte med å si at jeg er enig med dem som sier at det beste ville ha vært å ikke ha disse overgangsordningene. Derfor må det være en oppriktig målsetting å kunne oppheve dem så raskt som mulig. Derfor jobber jeg – og Regjeringen også – nå med flere tiltak for å bekjempe sosial dumping bredt. Det vil komme flere tiltak på høring før jul, og vi følger nå systematisk opp handlingsplan mot sosial dumping, som ble lansert i revidert nasjonalbudsjett. Når vi føler at vi er kommet godt i gang med disse tiltakene, er det min – og Regjeringens – ambisjon å oppheve disse overgangsordningene.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 4. (Votering, sjå side 253)

Etter at det var ringt til votering 5 minutt, sa

presidenten: Odelstinget skal da votere i sakene nr. 1–4.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde tilrådd:

Ot.meld. nr. 1 (2006–2007) – om tilbaketrekning av deler av Ot.prp. nr. 2 (2006–2007) om lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

I o v

om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-9 første punktum skal lyde:

Det kan ytes dagpenger når medlemmet har vært arbeidsløs og stått tilmeldt Arbeids- og velferdsetaten som reell arbeidssøker (se § 4-5) i minst *fire* av de siste femten dager.

Presidenten: Høgre og Venstre har varsla at dei her vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei vedteken med 61 mot 13 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 19.02.10)

Presidenten: Det vil no bli votert over IV.

Komiteen hadde tilrådd:

IV

I lov 29. april 2005 nr. 21 om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg skal § 10 nytt andre ledd lyde:

Ved endring i grunnbeløpet skal supplerande stønad regulerast i tråd med endringa. Det same gjeld frådrag i stønaden etter § 6 på grunn av ytingar som er direkte knytta til grunnbeløpet.

Presidenten: Framstegspartiet har varsla at dei vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei vedteken med 60 mot 14 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 19.02.40)

Presidenten: Vi skal så votere over resten av I og II, III og V.

Komiteen hadde tilrådd:

§ 21-4 første ledd andre punktum skal lyde:

Det samme gjelder i forhold til arbeidsgiver, tidligere arbeidsgivere, offentlig myndighet, bank, *Posten Norge AS*, forsikringsselskap, privat pensjonsordning, utdanningsinstitusjon, samt Statens lånekasse for utdanning.

II

I lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere skal § 17 lyde:

Innkrevning av medlemspremie til pensjonstrygden og andre innkrevningsoppgaver etter loven med forskrifter kan overføres til Arbeids- og velferdsetatens innkrevningsentral for innkreving etter reglene i bidragsinnkrevningsloven.

III

I lov 10. desember 2004 nr. 76 om arbeidsmarkedstjenester skal § 19 første ledd lyde:

Arbeids- og velferdsetaten kan pålegge arbeidssøkere, arbeidstakere, offentlige myndigheter, utdanningsinstitusjoner, Statens lånekasse for utdanning, *Posten Norge AS*, forsikringsselskaper, banker, private pensjonsordninger og tiltaks- og formidlingsaktører å gi opplysninger som er nødvendige for at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne utføre sine oppgaver etter denne loven.

V

Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelser

1. Endringene i folketrygdloven § 21-4 første ledd andre punktum og arbeidsmarkedsløven § 19 første ledd trer i kraft når Kongen bestemmer.

2. Endringene i folketrygdloven § 4-9 første ledd trer i kraft 1. januar 2007.
3. Endringene i lov om pensjonstrygd for fiskere § 17 og lov om supplerande stønad til personar med kort butid i Noreg § 10 trer i kraft 1. januar 2007. Endringen i lov om pensjonstrygd for fiskere gjelder også for krav oppstått før endringen trer i kraft.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

I o v

om endringer i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven (tilrettelegging for og oppfølging av sykmeldte mv.)

I

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. gjøres følgende endringer:

§ 2-3 andre ledd bokstav g skal lyde:

g) delta i dialogmøte etter innkalling fra arbeidsgiver, jf. § 4-6 fjerde ledd.

Någjeldende andre ledd bokstav g blir nytt andre ledd bokstav h.

§ 4-6 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Arbeidsgiver skal i samråd med arbeidstaker utarbeide oppfølgingsplan for tilbakeføring til arbeid i forbindelse med ulykke, sykdom, slitasje eller lignende, med mindre dette er åpenbart unødvendig. Arbeidet med oppfølgingsplan skal starte så tidlig som mulig, og planen skal være utarbeidet senest når arbeidstaker har vært helt eller delvis borte fra arbeidet i seks uker. Oppfølgingsplanen skal inneholde en vurdering av arbeidstakers arbeidsoppgaver og arbeidsevne. Planen skal også inneholde aktuelle tiltak i arbeidsgivers regi, aktuelle tiltak med bistand fra myndighetene og plan for videre oppfølging.

(4) Arbeidsgiver skal innkalle arbeidstaker til dialogmøte om innholdet i oppfølgingsplanen senest innen tolv uker etter at arbeidstaker har vært helt borte fra arbeidet som følge av ulykke, sykdom, slitasje eller lignende, med mindre dette er åpenbart unødvendig. Bedriftshelsetje-

nesten skal være representert i møtet. Dersom både arbeidsgiver og arbeidstaker, eller arbeidstaker alene ønsker det, skal legen eller annen sykmeldende behandler delta i møtet, jf. folketrygdloven § 25-5 første ledd andre punktum. Arbeidsgiver skal gi skriftlig melding om dialogmøtet til Arbeids- og velferdsetaten.

Någjeldende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

II

I lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 8-6 andre og tredje ledd skal lyde:

Dersom medlemmet delvis kan utføre sine vanlige arbeidsoppgaver eller nye arbeidsoppgaver etter tilrettelegging gjennom bedriftsinterne tiltak, skal det ytes graderte sykepenger, jf. § 8-13.

Dersom medlemmet ikke kan utføre sine vanlige arbeidsoppgaver, kan det under aktivisering og arbeidstrening hos vedkommende arbeidsgiver ytes fulle sykepenger i en tidsbegrenset periode. Sykepenger kan ytes i en periode på opptil 4 uker dersom medlemmet forventes å kunne gjenoppta sitt ordinære arbeid på heltid eller deltid etter en slik periode. Dersom rehabiliteringen, *utprøving av funksjonsevnen, opplæring i nye arbeidsoppgaver eller annen tilrettelegging* tar lengre tid, kan det ytes sykepenger i opptil 8 uker. Det kan ytes sykepenger for en lengre periode enn 4 og 8 uker dersom arbeidstrening eller annen *tilrettelegging gjennom bedriftsinterne tiltak* fortsatt er nødvendig og hensiktsmessig for at medlemmet skal kunne beholde arbeidet.

§ 8-7 syvende og åttende ledd skal lyde:

Tidligst mulig og senest når arbeidsuførheten har vart i 12 uker uten at en sykmeldt arbeidstaker er i arbeidsrelatert aktivitet, skal Arbeids- og velferdsetaten innhente oppfølgingsplan som eventuelt er revidert etter dialogmøte mellom arbeidsgiver og arbeidstaker, unntatt når en slik plan antas å være åpenbart unødvendig, jf. § 25-2 og arbeidsmiljøloven § 4-6 tredje og fjerde ledd.

Arbeids- og velferdsetaten skal så tidlig som mulig vurdere om yrkesrettet attføring skal prøves dersom dokumenterte bedriftsinterne tiltak ikke fører frem, eller medlemmet ikke har et arbeidsforhold. Senest når arbeidsuførheten har vart seks måneder, skal Arbeids- og velferdsetaten avholde et dialogmøte mellom den sykmeldte arbeidstaker og arbeidsgiver, unntatt når et slikt møte antas å være åpenbart unødvendig. Lege eller annet helsepersonell skal delta hvis det er hensiktsmessig. Senest ved utløpet av sykepengeperioden skal det igjen vurderes om yrkesrettet attføring skal prøves.

I kapittel 25 innholdsoversikten skal andre strekpunkt lyde:

- arbeidsgiverens plikt til å føre statistikk over sykefravær, utarbeide oppfølgingsplan og gjennomføre dialogmøte står i § 25-2.

§ 25-2 overskriften skal lyde:

Arbeidsgiverens plikt til å føre statistikk over sykefravær, utarbeide oppfølgingsplan og gjennomføre dialogmøte

§ 25-2 andre ledd skal lyde:

En arbeidsgiver plikter å utarbeide en oppfølgingsplan og gjennomføre et dialogmøte etter arbeidsmiljøloven § 4-6 tredje og fjerde ledd. Etter krav fra Arbeids- og velferdsetaten skal arbeidsgiveren utlevere oppfølgingsplan som eventuelt er revidert etter dialogmøte.

§ 25-3 Tvangsmulkt tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Mulkten skal utgjøre *seks* promille av grunnbeløpet i folketrygden for hver dag etter utløpet av den nye fristen for hver melding som ikke er sendt.

§ 25-5 første ledd annet punktum skal lyde:

Dersom både arbeidsgiver og arbeidstaker, eller arbeidstaker alene ønsker det, skal legen eller annen sykmeldende behandler delta i dialogmøtet som skal gjennomføres senest innen 12 uker, jf. arbeidsmiljøloven § 4-6 fjerde ledd.

III

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Loven trer i kraft 1. mars 2007.
2. Kongen kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

V o t e r i n g :

Tilrådinga frå komiteen blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g :

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedtekne.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Under debatten har Martin Engeset sett fram eit forslag på vegner av Høgre og Venstre. Forslaget lyder:

«Romania og Bulgaria innlemmes ikke i utlendingsloven § 58 a.

Særregler for arbeidstakere fra Estland, Latvia, Litauen, Polen, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia og Ungarn i utlendingsloven § 58 a oppheves.»

Det vil bli votert alternativt mellom dette forslaget og tilrådinga frå komiteen.

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

I o v

om endring i utlendingsloven (EØS-utvidelsen med Bulgaria og Romania)

I

I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) gjøres følgende endring:

§ 58 a overskriften og første ledd skal lyde:

§ 58 a. Særregler for arbeidstakere fra Estland, Latvia, Litauen, Polen, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia, Ungarn, *Bulgaria eller Romania*

For arbeidstakere omfattet av § 51 første ledd bokstav a som er borgere av Estland, Latvia, Litauen, Polen, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia, Ungarn, *Bulgaria eller Romania*, er det et vilkår for oppholdstillatelse at det som hovedregel dreier seg om heltidsarbeid. Vilkåret gjelder ikke arbeidstakere som har hatt lovlig opphold i riket som arbeidstaker i minst de tolv forutgående månedene.

II

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen og forslaget frå Høgre og Venstre blei tilrådinga vedteken med 62 mot 13 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 19.04.38)

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 59 stemmer for og 1 stemme imot overskrifta til lova og lova i det heile.

(Voteringsutskrift kl. 19.05.12)

Presidenten: Me tek voteringa ein gong til.

V o t e r i n g s t a v l e n e viste at det var avgitt 75 stemmer for og 0 stemmer imot overskrifta til lova og lova i det heile.

(Voteringsutskrift kl. 19.05.32)

Presidenten: Presidenten går ut frå at Høgre og Venstre skal stemme imot.

Me får ta voteringa enda ein gong.

V o t e r i n g :

S a k n r . 5

Overskrifta til lova og lova i det heile blei vedtekne
med 63 mot 12 stemmer.
(Voteringsutskrift kl. 19.06.13)

Referat

Presidenten: Det ligg ikkje føre noko referat.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Møtet slutt kl. 19.06.
